

Uteliiv, bevegelse og fysisk miljø Ved Steinvegen barnehage

1. Bakgrunn for utviklingsarbeidet

Gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling ønsker vi å involvere hele personal gruppen og utvikle vår egen praksis. Som bakgrunn for valg av utviklingsarbeid har vi brukt ulike verktøy ståstedsanalyse, foreldreundersøkelse, medarbeidersamtaler, evalueringer og barnas behov og interesser, og gjeldende satsninger i kommunen. Nasjonale og lokale føringer som rammeplan og barnehagens hovedplan setter også rammer for valg av innhold i utviklingsarbeidet vårt. Barnehagen jobber med at alle ansatte skal delta i å synliggjøre sammenhenger i arbeidet vårt ved barnehagen, fra teori - praksis, fra taus kunnskap til praksis. Et utviklingsarbeid skal være praksisnært og engasjerende, vi ønsker å se nærmere på våre grunnverdier, deler av grunnmuren til Steinvegen barnehage.

Vår problemstilling:
Hvordan fremme glede og mestring for alle barn og voksne ved Steinvegen barnehage?

2. Innholdsfortegnelse

1. Forord; bakgrunn for utviklingsarbeidet s. 2
2. Innholdsfortegnelse s. 3
3. Mål s. 4
4. Uteliv s.5
 - Teoretisk forankring
 - Voksenrollen
 - Barns medvirkning
 - Hvordan jobber vi for å oppnå målsetningen?
5. Bevegelse s. 7
 - Teoretisk forankring
 - Voksenrollen
 - Barns medvirkning
 - Hvordan jobber vi for å oppnå målsetningen?
6. Fysisk miljø s.10
 - Teoretisk forankring
 - Voksenrollen
 - Barns medvirkning
 - Hvordan jobber vi for å oppnå målsetningen?
7. Dokumentasjon og evaluering s. 14
8. Kilder og metodevalg s. 14

3. Mål

Gjennom uteliv, bevegelse og fysisk miljø skal vi fremme glede og mestring for alle barn og voksne ved Steinvegen barnehage.

4. Uteliv

Teoretisk forankring

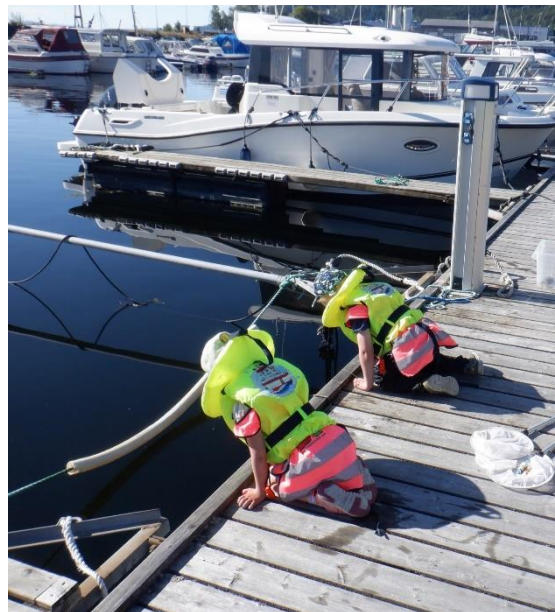
"Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider".

"Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring"

rammeplan s. 52.

Voksenrollen

- ◆ Viktig at vi voksne er gode rollemodeller for barna. Vi voksne har stor påvirkningskraft når det gjelder å motivere barna til uteliv. I Steinvegen barnehage er vi mange voksne som er glade i å være ute og på tur, og dette er noe som smitter over på barna.
- ◆ Det er vi voksne som har ansvar for å legge til rette for og organisere dagen slik at barna får gode opplevelser utendørs.
- ◆ Vi voksne i Steinvegen barnehage deltar i leken, og viser med hele oss at vi trives ute. Da skaper vi engasjerte barn og det blir lettere for barna å kose seg ute også.
- ◆ Vi gjennomfører turer og utetid selv om været ikke er på topp. Vi tåler godt å være ute i regn og vind, og det er også spennende å oppleve de ulike årstidene med ulikt vær. Samtidig kjenner vi også på begrensningene og vurderer hvor lenge vi skal være ute.
- ◆ Klær og utstyr har stor betydning for at det skal være komfortabelt å være ute. Vi er avhengig av at foreldrene tar med klær etter været, og vi voksne i barnehagen veileder barna i påkledningen slik at barna er kledd til å være ute i det været som er den dagen. Vi voksne kler oss også etter været slik at det er behagelig for oss å være ute å leke sammen med barna.
- ◆ Vi passer på å være tilstede der barna er, både for å fange opp evt uenigheter og konflikter mellom barna, og også for å følge med om det

skulle oppstå noen skader. Vi verdsetter også den frie leken til barna, og trekker oss unna, og observerer på avstand hvis barna er godt i gang med lek.

- ◆ I Steinvegen barnehage legger vi til rette for mye uteliv for store og små til alle årstider, og gir barna rike erfaringer med det å være ute i all slags vær. Ingenting kan måle seg med å ferdes i naturen og få naturlige hindre og utfordringer man må lære seg å mestre.

Barns medvirkning

Barna får være med å bestemme hvor vi skal gå på tur. Vi legger til rette for mye frilek, og vi ser an behovet for om vi skal delta i leken eller ikke.

Barna får være med å påvirke hvilket område vi skal leke på, og vi prøver å se deres interesser og ta deres initiativ hvis de har ønsker om hva vi skal holde på med. Vi prøver å ha en ja-kultur.

I Steinvegen barnehage synes vi det er viktig at barna får utfolde seg motorisk, og får utfordringer ut ifra sine forutsetninger. Vi legger til rette for risikofylt lek innenfor trygge rammer. For eksempel klatring i trær og på svaberg, slosselek, spikking og saging.

Hvordan jobber vi for å oppnå vår målsetning?

- ◆ Vi har organisert dagen vår og har en gjennomtenkt dagsrytme slik at det blir en fin balanse mellom utetid og innetid. I tillegg har vi en grovplan for uken for å sikre at alle får dra på turer, og tid til aktiviteter inne. Vi er også tydelige på at planen er et utkast og at vi er åpne for spontane og uplanlagte ting som oppstår.
- ◆
- ◆ Vi prøver å ta med mest mulig formingsaktiviteter og lignende ute, og har en tanke om at det meste kan gjøres utendørs. Vi legger også til rette for å spise 2 måltider om dagen ute.

5. Bevegelse

Teoretisk forankring

"Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling" s.11 Rammeplan for barnehager.

«Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute året rundt
- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold

- videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper

- opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer" rammeplan» s. 49 Rammeplan for barnehager

At barna får god grobunn for den motoriske utviklingen synes vi ved Steinvegen barnehage er veldig viktig. Barn er kroppslige i alt de gjør, de opplever verden gjennom kroppen i bevegelse og lek. Sitat fra Karin Klippe "når barna beveger seg allsidig i varierende omgivelser, utvikler de både selvfølelse, utforskertrang, motorikk og evnen til å konsentrere seg om ting. (hentet fra barnehagens hovedplan)

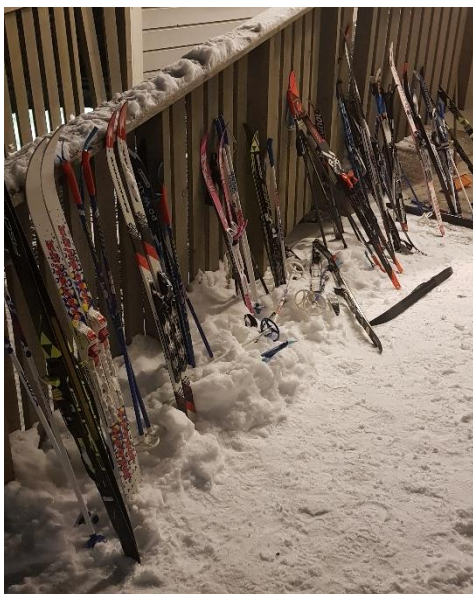
"Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov" s.27 Rammeplan for barnehager

Voksenrollen

Vi ved Steinvegen barnehage har diskuterte mye om betydningen av voksenrollen vår.

- ★ Vi ser hvor viktig med delaktige voksne, at de voksne deltar sammen med barna der det er naturlig, vi må være gode forbilder, slik at barna kan se og lære av oss. Dette ser vi for eksempel når vi har "minirøris" og ulike hinderløyper. Da er det en selvfølge at vi voksne deltar, og støtter og hjelper de barna som trenger det.
- ★ Viktig at vi voksne er positive og ser de som trenger litt ekstra motivasjon/støtte for å komme i gang. Vi er der for barna, det er barna som er i sentrum. Å se mestringsglede hos barna når de føler seg trygge på for eksempel skigåing, er fantastisk å ta del i, da må vi være til stede å hjelpe og motivere.
- ★ hjelpe barna til å finne gleden og å tørre å gjøre noe de ikke kan. Det er f.eks at vi voksne motiverer, støtter og holder hånden til barnet på snart 2 år til det selv tørr å rutsje ned sklia fra tårnet.
- ★ På Steinvegen barnehage skal vi hjelpe barna til å oppleve gleden av mestring så mange ganger som mulig. Det betyr at vi for eksempel skal holde hånda til de minste barna, å hjelpe de med å balansere rundt sandkassen, helt til de greier det selv.
- ★ Vi skal være trygge og stabile voksne for barna i vår barnehage, vi legger stor vekt på at barna møter de samme voksne hver dag. Dette for å skape mest mulig trygghet for barna, slik at de kan utvikle seg og møte utfordringer på best mulig måte. På denne måten kjenner vi ved

Steinvegen barnehage barna godt, og vet hva de trenger når det gjelder motorisk utvikling og bevegelse. Vi kan derfor legge til rette for best mulig utvikling i forhold til barnas utviklingsnivå, både når det gjelder 1 åringen og helt opp til 6 åringen

- ★ Vi skal møte alle barn med respekt, vise omsorg og empati. På Steinvegen barnehage skal vi se hvert enkelt barn, ut i fra det ståsted de er på, vise at vi bryr oss, og ha forståelse for de ulike situasjonene de er i. på denne måten kan vi på best mulig måte legge til rette for hvert enkelt barn.

Barns medvirkning

I fokusområdet bevegelse har vi tatt utgangspunkt i barnas interesser og behov. Store og små barn har forskjellige måter å si ifra på. De store kan fortelle oss hva de synes om forskjellige opplegg, og hva de har lyst til, hva de synes er moro. Når det gjelder de minste må vi voksne se på hva de liker å holde på med, og hjelpe til med å videreutvikle dette. Vi må også se på hva barna trenger av utfordringer på dette området, slik at vi kan bidra til en god motorisk utvikling.

Det vi ved Steinvegen barnehage ser av interesse hos barna og hva de selv har uttrykt, er å holde på med blant annet minirøris og hinderløype. Det har vi holdt på mye med og vi holder fremdeles på med det. Vi legger til rette slik at alle barn i alle aldersgrupper har glede av det, og kan delta. Vi ser også at barna selv tar initiativ til å lage hinderløyper og gjennomføre de.

Hvordan jobber vi for å oppnå vår målsetning?

- ★ Vi ved Steinvegen barnehage vil at barna skal få mange positive og varierte erfaringer/ opplevelser i forbindelse med fokusområdene. For at barn og voksne skal oppleve glede og mestring gjennom bevegelse, legges dagen opp etter det.
 - ★ Barna får bruke kroppen sin/ være i bevegelse både inne og ute. Både organisert aktivitet og frilek er viktig.
 - ★ Vi er mye på turer og bruker det nærmiljøet har å by på. Som for eksempel hallturer, basseng, fjæraturer, skogsturer osv.

★ Barnehagen har et unikt uteområdet som innbyr til varierte erfaringer både sommer og vinter. Apparatene og sandkassen ute på ækra innbyr til mye variert bevegelse og lek.

- ★ Vi har også utviklet en naturleikeplass i skogen nedenfor videregående, der er det blant annet et klatrenett som er mye brukt.
- ★ Vi voksne ser på hvert enkelt barn, og veileder og støtter der det trengs, slik at de kan føle glede og mestring.
- ★ Vi legger til rette for en naturlig progresjon fra små til stor når det gjelder bevegelsesglede.

6. Fysisk miljø:

Teori grunnlag

«Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.» Sitat Rp Barnehagens formål og innhold

«I barnehagen skal barna få oppleve et stimulerende miljø som støtter opp o deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.» Sitat Rp Barnehagens formål og innhold

«Lekekloke barnehager gir barna uimotståelige fysiske rom» Trude Brendeland Lekelyst 2018

Nyere forskning ved bl.a Solveig Nordtømme viser hvordan barnehagens rom og de gjenstandene som finnes påvirker ungenes lek og danning. Hennes konklusjon er at materiellet barna har tilgjengelig har stor betydning for hva barn leker, hvordan de leker og hvor lenge leken varer. (Nordtømme 2012, 2016 og Pettersen 2011) Hvor mye materiell som tilbys og hvordan det er plassert i forhold til hverandre har også stor betydning. Hentet fra boka lekelyst av Trude Brendeland

Rommet som den 3. pedagog: Hensikten med rommet kommer tydelig frem og er selvinstruerende. (Inne eller utemiljø) Eks temabaserte områder. Hentet fra boka Se meg av Anne Åsgaard 2013

En viktig del av barnehagens arbeid med barns helse er å legge til rette for varierte lekemuligheter inne og ute. Sandseter og Storli 2020

Voksenrollen

- ✘ Personalet skal bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer. Personalet skal sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr, og gjøre disse tilgjengelige for barna. Hentet fra Rammeplan
- ✘ Viktige at de voksne i Steinvegen barnehage skaper lekemiljøene for og sammen med barna.
- ✘ Vi må ta barna på alvor, og la de få være med å bidra på sine premisser
- ✘ Ved Steinvegen barnehage skal vi være lyttende voksne som hører barnas «stemme», ser barnet.
- ✘ I Steinvegen barnehage skal vi ha barnas fokus når vi skaper lekemiljø, ting skal være tilgjengelige for barna
- ✘ Støttende, tilgjengelige voksne er viktig for å se barnas behov for å skape gode miljøer for barnegruppen, hvilke behov har denne gruppen. Og hvordan skaper vi et godt lekemiljø sammen med disse barna.
- ✘ Hvis barna skal vær i barnehagen i 4 - 5 år må vi som voksne ved Steinvegen barnehage tenke på hva vi tilbyr dem, ellers kan det bli mye frustrasjon og erfaringer av det mindre gode slaget. Vi voksne i Steinvegen barnehage må ha et bevisst syn på bruk av leke materiell, dette gjenspeiler vårt syn på barnas lek. Ikke alltid de store flotte tingene som skaper glede, trivsel og mestring, men de små skattene i hverdagen.

Barns medvirkning

Barnas interesser og behov setter føringer for det fysiske miljøet. Store og små har forskjellige måter å si ifra på. De store kan fortelle oss hva de synes om hvordan vi fysisk har det i barnehagen, hva de ønsker og vil. De minste må vi voksne se på hva de liker å holde på med, og hjelpe til med å videreutvikle

dette. Vi må også se på hva barna trenger av utfordringer i det fysiske miljøet inne og ute.

Vi må få med barna, høre barnas «stemme» og skape sammen med dem

Gode lekemiljøer skaper vi ved å ta med barna på det vi gjør

Reinsdyret
Kjelt

Hvordan jobber vi for å oppnå vår målsetning?

✘ Trivsel er en viktig faktor for å oppleve glede, derfor ønsker vi et allsidig miljø i barnehagen vår, både fysisk og psykososialt, som barna kan trives og utvikle seg i. Gjennom å skape fysiske miljøer ut fra barnas interesser og behov, vil vi fremme glede og mestring hvor barna føler seg inkludert i fellesskapet.

✘ Viktig å tenke på at det fysiske miljøet i

Steinvegen barnehagen er en lekeplass, en arbeidsplass og en møteplass, som skaper glede og mestring her og nå, og minner og erfaringer for fremtiden

- ✘ Barna skal ha tilgang til ulike materialer, og vi skal bruke nærmiljøet som en kilde til å samle naturmaterialer
- ✘ Lekesoner, og rom i rommene, er viktige måter å skape gode lekemiljøer på både inne og ute. Bruk av romdelere kan være en måte og gjøre dette på
- ✘ Det fysiske miljøet inne og ute ved Steinvegen barnehage, på storbarns og små barns må innby til lek og utforskning, det må være interessant, utfordrende, lokke frem nysgjerrighet og lekelyst.
- ✘ Felles prosjekter hvor vi skaper sammen, blir en viktig metode for å skape et godt fysisk miljø i barnehagen
- ✘ Barna ved Steinvegen barnehage skal ha mulighet til å skape sine egne lekemiljø; rom og materialer skal være lett tilgjengelige for barna, være synlige for barna
- ✘ Bruk formingsprosjekter, og ting barna lager, til å skape et levende fysisk miljø

Flotte kreative prosjekter laget av barna som pynter opp og skaper en ramme

- ✘ Visualiser barnas interesser og gjøremål gjennom bilder som skaper samtaler og undring, som er en god arena for språk utvikling. Eks. plakater med bilder av en periode
- ✘ Temabaserte lekemiljø er en metode som vi bruker for å utvikle barnas lek, eks på dette kan være brannstasjon, snekkerverksted
- ✘

- ✘ Det fysiske miljøet ved Steinvegen barnehage skal appellere til sansene, viktige elementer spesielt på små steinan
- ✘ Ved Steinvegen barnehage skal det legges til rette for kroppslig aktivitet og utfoldelse både på små steinan og stor steinan
- ✘ Ved å bruke naturen årstidene og nærmiljøet har vi rikelige kilder til et levende, varierende utemiljø

7. Evaluering og dokumentasjon

Steinvegen barnehage skal bruke bilder og film for å synliggjøre hvordan vi jobber med grunnsteiner i vår verdimur. Denne visuelle fremstillingen skaper samtaler og undring sammen med barna og foreldrene, og i personal gruppen. Det blir en viktig dokumentasjon av vår hverdag

Steinvegen barnehage vil bruke praksisfortellinger og reflektere rundt disse for å synliggjøre vår praksis. Og skape utvikling av vår pedagogiske virksomhet

Å reflektere sammen over egen praksis er viktig

Steinvegen barnehage skal lage gode levende planer som synliggjør vår praksis og som skaper refleksjon og evaluering om hvorfor vi gjør ting, hvordan vi gjør det og hvordan ting fungerer for å skape engasjement og utvikling i arbeidet ved barnehagen.

Gjennom å involvere foreldrene både i forkant av utviklingsarbeid i barnehagen, eks. idemyldring. Og underveis foreldremøter med tema fra utviklingsarbeidet, for vi engasjert foreldrene slik at også de blir en del av utviklingsarbeid som gjøres ved Steinvegen barnehage.

8. Kilder og metodevalg

Kilder:

Rammeplan for barnehage

Barnehagens hovedplan

Trude Brendelands bok Lekelyst 2018

Se meg; Anne Aasgaard 2013

Sandseter og Storli: Barnehagens fysiske inne og utemiljø 2020

Metodevalg:

Growmodell

Praksisfortellinger med refleksjon

Periodeplaner